

աչքերի առաջ սուրը ցցեց իր Լօթնամնայ որդւոյն սիրտը , ու ինքը մի ժայռի վրայ բարձրանալով , ներքև գորուեցաւ ու մտաւ : »

Ինչպէս կ'երևի՝ Քիւրդական իշխանութիւնը կերպ մը Քիւրդօ—Հայ իշխանութիւն էր , ու ժողովուրդը և իշխանութիւնը միասին կը դիմադրէին Թաթարներու արշաւանքին :

Շ Ա Հ Ի — Ա Ր Մ Է Ն (Քիւրդ)

« Լէնկիթիմուրի մահէն յետոյ Ղարա—Նուսուֆը որ թափառական կը պտրտէր Ասորւոց կողմերը , զօրքով Հայաստան եկաւ ու երկրի հարաւային մասին նորէն տիրեց (1408) :

Նուսուֆ այնքան զօրացաւ որ Ատրպատականն այ գրաւեց ու իր երկիրներու հետ միացուց . Նուսուֆը մեռնելով , անոր յաջորդեց որդին Իսկէնտէր՝ որ կոչուեցաւ Շահի—Արմէն :

Նա տասնեօթ տարի յամառութեամբ կռուեցաւ Լէնկիթիմուրի որդի Շահրուխի դէմ , թէ և քանի մ'անգամ յաղթուեցաւ , բայց վերջը անընկճելի մնաց (1421—1437) : Իսկէնտէրի զօրքը երկարատև պատերազմներէ ձանձրացած թողեց ու հեռացաւ իր անհանդարտ առաջնորդէն : Բաժնուեցան նոյն իսկ մերձաւոր ազգականներ ու Շահրուխի կողմն անցան , հարազատ որդին մօր հետ միաբանած սպանեց անոր Երնշակի բերդը քնած ժամանակը :

Իսկէնտէրի տեղ Շահրուխ կարգեց անոր Զհանչահ եղբորը , որ Ատրպատականը նստելով կ'իշխէր Հայաստանի արեւելիկան և հիւսիսային մեծագոյն մասին , իր ձեռքի տակ ունենալով այլեպէս գաւառներու մէջ նստող Քուրդ բէգերը :

Բայց միևնոյն ժամանակ Միջագետքի մէջ զօրացեր էր Զհանգիր Թիւրքմէն իշխանը , որ Տիգրանակերտ նստելով , գրաւեր էր Հայաստանի արեւելիկան մասը Ալճնիքն ու Տուրուբերանը և կը կառավարէր առանձին իշխաններու ձեռքով (1400) :